

“Lời thờ đốc lập” năm 1945 của Hồ Chí Minh vang không xa và vang không lâu, vì chỉ khoảng nửa năm sau, Hồ Chí Minh và đồng CSDD đã vßi vàng nußt lßi lßi thờ, phßn bßi tß qußc, rßc Pháp trß lßi Vißt Nam.

Trên trang báo đßn tß cßa Ban Chß Đßo Qußc Gia Kß Nißm 1000 Năm Thăng Long tß thành phố Hà Nßi, bài “Thăng Long - Hà Nßi, ngàn năm vẫn hßn”, mß đßu bßng câu “...vang mßi lßi thờ đốc lập...”. (<http://www.thanglonghanoi.gov.vn//>). Lời thờ đốc lập do trang báo nßy nhßc đßn chính là lßi thờ do Hồ Chí Minh đßa ra ngày 2-9-1945 sau khi tuyên bß thành lßp chß đß Vißt Nam Dân Chß Cßng Hòa tßi Hà Nßi.

Hồ Chí Minh

1.- LỜI THỜ ĐỐC LẬP

Lời thờ ngày 2-9-1945 do Hồ Chí Minh đßa ra gßm cß hai phßn: “Lời thờ cßa chính phủ Lâm thßi nßc Vißt Nam Dân Chß Cßng Hòa” và “Lời thờ cßa Qußc dân”.

Sau đây là nguyên văn “Lời thờ cßa chính phủ Lâm thßi nßc Vißt Nam Dân Chß Cßng Hòa”:

“Chúng tôi, Chính phủ Lâm thßi cßa nßc Vißt Nam Dân Chß Cßng Hòa, do Qußc dân đßi bßu đßi hßi cß lên, xin thờ rßng:

Chúng tôi sß kiên quyßt lĩnh đßo toàn dân giß vßng nßn đßc lßp cho Tß qußc và thßc hißn bßn chßng trßnh cßa Vißt Minh, đang mang lßi tß do, hßnh phßc cho dân tßc.

2 / 8

Sau h i ngh c a đ ng CSĐD, cũng t i Tân Trào, H Chí Minh t ch c “Đ i h i đ i bi u qu c dân” ngày 16-8-1945, g m kho ng 60 đ i bi u. Nh ng đ i bi u n y là nh ng ng i do đ ng CSĐD l a ch n, g m đ i đa s là đ ng viên đ ng CSĐD, mà Vi t Minh th m x ng là đ i di n các đ ng phái, các đoàn th , các tôn giáo, các s c dân trên toàn qu c. Đ i h i tuyên b tán thành ch tr ng phát đ ng t ng kh i nghĩa c a đ ng CSĐD, và thành l p “U Ban Dân T c Gi i Phóng Vi t Nam”, có tính cách nh chính ph Cách m ng Lâm th i, do H Chí Minh làm ch t ch, Trn Huy Li u phó ch t ch, và đ i đa s là đ ng viên c ng s n.

Ch v i 5,000 đ ng viên nông c t mà đ ng CSĐD c p đ c chính quy n t chính ph Trn Tr ng Kim năm 1945 sau khi Nh t đ u hàng vì các lý do sau đây: 1) Chính ph Trn Tr ng Kim không có b Binh hay b Qu c phòng, không có quân đ i. 2) V phía vua B o Đ i, khi đ i s Nh t Hu là Massayuki Yokoyama đ n g p nhà vua, đ ngh dùng l c l ng c a Nh t tiêu di t Vi t Minh, vì tuy th t tr n trên th gi i, quân đ i Nh t v n còn nguyên v n Đ ng D ng, đ s c đàn áp Vi t Minh. Lo s n i chi n x y ra tr c s l i đ ng c a ngo i bang, vua B o Đ i t ch i đ ngh c a Yokoyama. Ng i Nh t còn đ ngh v i th t ng Trn Tr ng Kim. Sau đây là i trong h i ký c a Trn Tr ng Kim: “Lúc b y gi ng i Nh t có đ n b o tôi: “Quân đ i Nh t còn trách nhi m gi tr t t cho đ n khi quân Đ ng minh đ n thay. N u chính ph Vi t Nam công nhiên có i m i quân Nh t giúp, quân Nh t còn có th gi tr t t”. Tôi nghĩ quân Nh t đã đ u hàng, quân Đ ng minh s p đ n, mình nh quân Nh t đánh ng i mình còn nghĩa lý gì n a, và i mang ti ng “cồng r n c n gà nhà”. Tôi t ch i không nh n.” (Trn Tr ng Kim, M t c n gió b i, ch ng 4: “Ra Hu l p chính ph”, <<http://vnthuquan.net/truyen> >.)

Ngoài ra, quân đ i Nh t trên toàn Đ ng b t đ ng vì đã đ c l nh h khí gi i và đ u hàng. Quân Pháp b quân Nh t b t c m tù, v n còn b nh t, cũng không làm gì đ c. Nh th , cán b Vi t Minh c ng s n và quân đ i c ng s n m i t do hoành hành, c p chính quy n t tay chính ph Trn Tr ng Kim mà không b m t ch ng đ i nào c .

2.- H CHÍ MINH NU T L I TH

Trong l i th c a mình, H Chí Minh đã nói: “Chúng tôi s kiên quy t lnh đ o toàn dân gi v ng n n đ c l p cho T qu c...” Th mà ch ng bao lâu sau đó, H Chí Minh nhanh chóng nu t v i l i th m t cách th t đ dàng.

Nguyên sau khi th chi n th hai ch m đ t t i Âu Châu ngày 7-5-1945, Nh t B n v n ti p t c chi n đ u t i Á Châu. Đ i di n các n c Anh, Hoa K và Liên Xô h p t i Potsdam (Đ c) t ngày 17-7-1945 đ bàn v nh ng v n đ h u chi n Đ c. Nhân đó, ngày 26-7-1945, Anh, Hoa

K và Trung Hoa (không h p nh ng đ ng ý qua truy n thanh), cùng ký m t t i h u th g i cho Nh t B n, theo đó, sau khi Nh t B n đ u hàng, ph trách gi i gi i quân Nh t t i Vi t Nam phía b c vĩ tuy n 16 là quân đ i Trung Hoa (Qu c Dân Đ ng) và nam vĩ tuy n 16 là quân đ i Anh. (Liên Xô ch a tham chi n Á Châu nên không ký vào t i h u th n y.)

Sau khi Nh t đ u hàng ngày 14-8-1945, Pháp theo chân quân đ i Anh vào đ u tháng 9-1945, tái chi m mi n nam vĩ tuy n 16. Mu n tái chi m mi n b c vĩ tuy n 16, Pháp ph i th ng l ng th ng v i Trung Hoa. Ngày 28-2-1946 t i Trùng Khánh, ngo i tr ng Trung Hoa là V ng Th Ki t và đ i s Pháp t i Trung Hoa là Jacques Meyrier ký k t Hi p c Pháp-Hoa v i v i c quân Pháp thay th quân Trung Hoa phía b c vĩ tuy n 16 t i Đông D ng, theo đó Trung Hoa rút quân ra kh i Vi t Nam t ngày 1 đ n 15-3, và ch m nh t là ngày 31-3-1946. Ng c l i, Pháp tr và nh ng cho Trung Hoa nhi u quy n i kinh t i Trung Hoa và Đông D ng.

Ngay tr c khi Hi p c Trùng Khánh đ c ký k t, ngày 27-2-1946, đô đ c D'Argenlieu v i vàng phát đ ng cu c hành quân Bentré, chuy n 21,000 quân t mi n Nam Vi t Nam ra H i Phòng, đ tái chi m B c K . Chi u ngày 5-6-1946, h m đ i Pháp xu t hi n ngoài kh i H i Phòng và chu n bi đ b vào sáng hôm sau (6-3-1946). T i Hà N i, H Chí Minh đ c tin n y ngay chi u hôm đó (5-3). H Chí Minh v i báo cho đ i di n Pháp B c K là Jean Sainteny bi t là ông ta đ ng ý ký hi p c v i Pháp, mà Pháp đã bí m t giao b n d th o ngày 7-12-1945.

Vào chi u ngày 6-3-1946, t i s 38 đ ng Lý Thái T , Hà N i, H Chí Minh, v i t cách ch t ch chính ph Liên hi p kháng chi n, ký th a c S b v i đ i di n Pháp là Jean Sainteny. Theo th a c n y, Pháp th a nh n Vi t Nam là m t qu c gia t do (état libre), có chính ph riêng, ngh v i n riêng và tài chính riêng trong Liên Bang Đông D ng và trong Liên Hi p Pháp (đ i u 1); Vi t Nam s n sàng ti p đón quân đ i Pháp đ n thay th quân đ i Trung Hoa đ gi i giáp quân đ i Nh t (đ i u 2).

Bên c nh đó, cũng trong ngày 6-3-1946, hai bên ký m t ph c quân s , minh đ nh ho t đ ng quân đ i m i bên. Theo đ i u 1 c a ph c n y, Vi t Minh đ ng ý đ quân đ i Pháp thay quân đ i Trung Hoa phía b c vĩ tuy n 16, nghĩa là quân đ i Trung Hoa s r i kh i Vi t Nam, đ u Vi t Nam không ký k t th a c v i Trung Hoa. L c l ng Pháp lên đ n 15,000 quân. Nh th Vi t Minh không ch ng Pháp mà Vi t Minh l i chính th c h p th c hóa s hi n di n c a quân đ i Pháp t i Vi t Nam.

Đ i u n y hoàn toàn trái ng c v i l i th ch ng Pháp c a H Chí Minh khi trình di n chính ph

vào ngày 2-9-1945 (đã viết ở trên). Nói cách khác, Hồ Chí Minh đã nuốt lời thề “chúng mình mình u mô xâm lược, dù có phải chết cũng cam lòng.” Hành động của Hồ Chí Minh gây sự bất bình mạnh mẽ trong các đảng phái chính trị và trong đội ngũ quần chúng. Các đảng phái và dân chúng tố cáo rằng Hồ Chí Minh và Việt Minh đã phản bội thề của dân Pháp trước Việt Nam.

3.- HỒ CHÍ MINH VÀ TÌNH KHÓ KHĂN NHƯ THẾ NÀO?

Trong lời thề tiếp theo, Hồ Chí Minh thề: “Trong lúc giờ này nước ta, chúng tôi quyết vượt mọi khó khăn, nguy hiểm dù phải hy sinh tính mạng cũng không lùi.” Xin hãy theo dõi cách Hồ Chí Minh thề khi nói lời thề này.

Ngày 13-11-1946, đô đốc Georges Thierry d'Argenlieu rời Sài Gòn về Pháp. Trong khi tân chính phủ thiên tả tại Paris thành lập từ ngày 16-11-1946 do Léon Blum lãnh đạo, đang dè dặt tính mạnh mẽ của thế lực cộng sản và chính phủ Việt Minh, thì trung tướng Jean Valluy, giám đốc quân cao ủy Pháp tại Đông Dương (cao ủy D'argenlieu về hưu), đã cố tình kích động gây hấn để đánh chìm Bộ chỉ huy.

Với một lực lượng cộng sản mạnh mẽ tại Bộ chỉ huy sau thềm của Sở bộ (6-3-1946), giám đốc quân sự Pháp tìm cách kêu khích cho Việt Minh tấn công trực tiếp, nhằm làm yếu cơ đồ quân đội Pháp đánh chìm Bộ chỉ huy mà không sự bất chính phủ Paris khi cần trách.

Như vậy Việt Minh hoạt động mạnh mẽ, đang nhử vào cạm bẫy trong thành phố Hà Nội, ngày 18-12-1946 Pháp giao cho Việt Minh hai tiểu khu. Tiểu khu thứ nhất, Pháp đòi Việt Minh hãy bắt những cộng sản ngấm vào tại Hà Nội. Tiểu khu thứ hai, Pháp cho biết nếu Việt Minh không duy trì được an ninh tại Hà Nội, thì Pháp sẽ phải trách an ninh kể từ 20-12-1946. (Chính Đạo, Việt Nam niên biểu, tập A: 1939-1946, Houston: Nxb Văn Hóa, 1996, tr. 370.)

Nếu quân đội Pháp nắm giữ an ninh Hà Nội, nghĩa là kiểm soát các lực lượng vũ trang Việt Minh, thì sinh mệnh của chính phủ Hồ Chí Minh, lãnh đạo mới trên Việt Minh và đảng CSĐD hoàn toàn nằm trong tay quân đội Pháp. Đó là điều Việt Minh không thể chấp nhận được. Hồ Chí Minh liền họp trung ương đảng CSĐD (TĐCSĐD) để quyết định.

Đáng CSÜĐĐ đã đß c Hß Chí Minh tuyên bß gißi tán ngày 11-11-1945, và thay bßng Hßi Nghiên Cßu Chß Nghßa Mã Khßc Tß [Mác-xít] do Trßng Chinh (Đáng Xuân Khu) làm tßng thß ký. Tuy nhiên, theo lßi Hß Chí Minh “dù là bí mßt, đáng [CSÜĐĐ] vßn lßnh đßo chính quyßn và nhßn dßn.” (Hß Chí Minh toàn tßp, tßp 6, Hà Nßi: Nxb. Chính Trß Qußc Gia, 2000, tr. 161.) Trung ßng đáng CSÜĐĐ hßp trong hai ngày 18 và 19-12-1946, tßi Vßn Phßc (Hà Đßng).

Không thß đß Pháp bßt, cũng không thß âm thßm nhßc nhß bß trßn khßi Hà Nßi, Vißt Minh và đáng CSÜĐĐ không còn chßn nßa nào khác là phßi quyßt đßnh tßn công Pháp, nhßng Vißt Minh không đß sßc đánh Pháp nên phßi kêu gßi toàn qußc kháng chißn, đß Hß Chí Minh và Vißt Minh có lý do chính đßng thoßt thân khßi Hà Nßi trong danh dß.

Hß Chí Minh không hßi ý kißn qußc hßi là cß quan quyßn lßc tßi cao cßa ngßi Vißt lúc đó, hay ban thßng vß qußc hßi, đßi đißn cho qußc hßi, gßm nhßng ngßi luôn luôn có mßt ß Hà Nßi, mà chß hßi ý kißn trung ßng đáng CSÜĐĐ đß phát đßng chißn tranh.

Theo đißu thß 29 cßa Hißn Pháp ngày 9-11-1946, thì “mußn tuyên chißn thì phßi có hai phßn ba sß nghß vißn có mßt bß phißu thußn.” Sau đó, đißu thß 38 ghi rßng: “Khi Nghß vißn không hßp đß c, Ban thßng vß cùng vßi Chính phß có quyßn quyßt đßnh tuyên chißn hay đình chißn.” Tuy hißn pháp nßy không đß c ban hành và bß bãi bß ngày 14-11-1946, tßc 5 ngày sau khi đß c qußc hßi thông qua, nhßng lúc đó ban thßng trßc qußc hßi đã đß c bßu lên.

Ban thßng trßc qußc hßi có mßt thßng xuyên ß Hà Nßi, nhßng không đß c Hß Chí Minh tham khßo ý kißn vß mßt vißc trßng đßi ßnh hßng đßn vßn mßnh cßa toàn dßn, mà Hß Chí Minh chß hßi ý riêng vßi Tß ĐCSÜĐĐ, rßi quyßt đßnh tßn công Pháp. Đißu nßy có nghĩa là không phßi qußc hßi Vißt Nam hay ban thßng trßc qußc hßi Vißt Nam, tßc không phßi đßi bißu nhßn dßn Vißt Nam quyßt đßnh chißn tranh vßi Pháp, mà Hß Chí Minh, mßt trßn Vißt Minh, Tß ĐCSÜĐĐ tß ý quyßt đßnh mß cußc tßn công Pháp, rßi áp đßt chißn tranh lên dßn tßc Vißt Nam.

Nhß lßi lßch sß nßc ta thßi nhà Trßn (1226-1400), vào tháng 11 năm giáp thßn (1284), đß c tin nhà Nguyên (Trung Hoa) gßi quân tßn công nßc ta, vua Trßn Nhân Tông (trß vì 1279-1293) trißu mßi các bß lão khßp nßc đßn đißn Dißn Hßng ß kinh đô Thăng Long đß tham khßo ý kißn. Tßt cß nhßng ngßi có mßt đßng thanh trß lßi là: “Phßi đánh” (Quyßt chißn). Vào thß kß 13, vißc điß lßi khó khßn, trißu mßi đßi bißu dßn chúng không đß, Trßn Nhân Tông còn hßi ý dßn đß chßng ngoßi xâm. Trong khi đó, gißa thß kß 20, Hß Chí Minh chß hßi ý đßng cßa ông ta tßc đßng CSÜĐĐ, mà không cßn hßi ý dßn, cũng không cßn hßi ý qußc hßi hay ban thßng vß qußc hßi đßng có mßt tßi Hà Nßi.

Cån chú ý là khi Pháp nhång i Anh, đåa quân tái chiåm miån Nam tå tháng 9-1945, råi låi đåa quân tiån ra miån Trung và miån Båc, tå quåc Viåt Nam đã thåc så lâm nguy tå lúc đó. Dåu våy, Viåt Minh không kêu gåi toàn dân chång Pháp, mà VM kiåm cách thång thuyåt våi Pháp đå duy trì quyån bånh. Nay không còn thång thuyåt đåc nåa, håt cách thåa thuån, Viåt Minh måi quyåt đånh đánh Pháp vì Viåt Minh lâm nguy chå không phåi vì tå quåc lâm nguy.

Y ban Tå ĐCSĐD quyåt đånh đánh Pháp nhåm tåo ra lý do chính đáng đå rút lui khåi Hà Nåi. Nhå thå chiån tranh bùng nổ tåi 19-12-1946 là chiån tranh giåa Viåt Minh và đång CSĐD våi Pháp, chå không phåi giåa dân tåc Viåt Nam và Pháp.

Khi cåm quyån, gån 10 ngày sau khi chính phå VNDCCH ra måt, håi nghå Trung ång đång CSĐD tåi Hà Nåi ngày 11-9-1945, đåa ra nguyên tåc căn bån là đång CSĐD nåm đåc quyån đåu khiån måt trån Viåt Minh, và måt mình thåc hiån cách mång.(Philippe Devillers, såd. tr. 143.) Đång CSĐD nåm đåc quyån måt trån Viåt Minh. Måt trån Viåt Minh đang nåm chính quyån, cai trå đåt nåc. Nhå thå có nghĩa là đång CSĐD đåc quyån cai trå đåt nåc.

Trong sách Måt cån gió båi, chång 6, Trån Trång Kim viåt: “Theo chính sách cåa Viåt Minh, låp ra måt chính phå, đåm nhång ngåi các đång phái khác hay không đång phái vào làm bå trång là cåt làm bình phong che måt ngåi ngoài, chå không có thåc quyån làm đåc viåc gì cå.” Nhå thå, khi cåm quyån, Viåt Minh cång quyåt nåm chåt chính quyån trong tay, không chia så quyån låc cho båt cå ai, båt cå tå chåc nào. Chång nhång thå, Viåt Minh còn tiêu diåt tåt cå nhång thành phån không theo Viåt Minh. Nay gåp khó khăn, bå Pháp dån vào đång cùng, Viåt Minh không đåi phó nåi våi Pháp måt mình, thåi låi chia så chiån tranh cho toàn dân, kêu gåi toàn quåc kháng chiån.

Chång ngoåi xâm là truyån thång lâu đåi cåa ngåi Viåt Nam. Tå khi ngåi Pháp đåt nån båo hå năm 1884, ngåi Viåt Nam liên tåc nåi lên chång Pháp. Nay nghe đåc låi kêu gåi kháng chiån chång Pháp, dân chúng Viåt Nam nô nåc hång ång ngay vì lòng yêu nåc, thång nåi, chå dân chúng hoàn toàn không nghi ngå và không hay biåt nhång âm måu và thå đån mà lúc đó Viåt Minh giåu kín. Nhå våy, Hå Chí Minh, måt trån Viåt Minh và đång CSĐD måi thoát khåi nguy cå có thå bå Pháp tiêu diåt vào năm 1946.

Nhå thå “Låi thå đåc låp” năm 1945 cåa Hå Chí Minh vang không xa và vang không lâu, vì chå khoång nåa năm sau, Hå Chí Minh và đång CSĐD đã våi vàng nuåt låi låi thå, phån båi tå quåc, råc Pháp trå låi Viåt Nam. Kå niåm ngàn năm Thăng Long, låch så, låi thå đó cåa Hå Chí Minh đâu có còn giá trå nåa mà vang, nhåt là khi đång CSVN mån cå kå niåm ngàn năm Thăng

Lời Thơ Đúc Láp

Tác Giả: Trn Gia Phng

Thứ Hai, 04 Tháng 10 Năm 2010 11:15

Long nhm mng quc khnh Cng Hòa Nhân Dân Trung Quc vào ngày 1-10.

Lời thơ hùng tráng thay tiếng kèn thúc quân ca danh tiếng Lý Thng Kiết t i Thăng Long năm 1077 mà chính là lời thơ đúc lap vàng son chói l i, vang vng mãi mãi nh nh c h n đ t n c mà dân t c Vi t đ i đ i ghi nh : "Nam quc s n hà nam đ c , / Ti t nhiên đ nh ph n t i thiên th . / Nh hà ngh ch l lai xâm ph m, / Nh đ ng hành khan th b i h . " (Có ng i d ch là: "Sông núi n c Nam vua Nam , / Rành rành đ nh ph n sách tr i. / C sao lũ gi c sang xâm ph m, / Chúng bay s b đánh t i b i.")

(Toronto, 9-9-2010, ngày t n đ a b n Tr n Công Ngh)